

en de memorieheren ²³). Al was de St. Laurens geen kathedraal of kapittelkerk met kanunniken, er waren voor deze zangers banken in een grote koorpartij zoals de katedralen die hadden.

Het orgel nam reeds in de voorgangster van de huidige kerk een plaats in: in de oudste stadsrekening (1426/27) wordt het vermeld in verband met een uitkering (ter grootte van 1/3 deel van zijn tractement) die de organist toen van stadswege ontving. Men mag aannemen dat ook het transeptorgel dat op het genoemde schilderij van de Lorme te zien is, naar zijn uiterlijk te oordelen omstreeks 1550 al aanwezig was. In het tijdvak waarover wij spreken, b.v. in 1556, ontving de organist meester Melchior uit de stadskas een tractement van 36 car. gld. per jaar benevens vrijdom van accijns. De benoeming en het ontslag van organisten was in de zestiende eeuw een zaak van de vroedschap en niet van de kerkmeesters. Ook over de reparatie van het orgel nam de vroedschap in 1553 een beslissing ²⁴).

De kerkschat van de St. Laurens moet aanzienlijk zijn geweest. In 1537 kreeg de kerk van het stadsbestuur permissie om behalve renten ook zilver en juwelen te verkopen om uit de opbrengst reparaties aan het gebouw te bekostigen en de achterstallige betaling van de getijdezangers aan te zuiveren ²⁵). Toen de stad in juni 1572 de zijde van de Prins van Oranje had gekozen heeft de beruchte Lumey al het zilver in de kerk opgeëist en te Dordrecht te gelde gemaakt teneinde zijn soldaten te kunnen betalen. Het totale gewicht bedroeg toen 176 mark en 7 ons wat omgerekend werd op 2288 pond bij een waarde van 13 pond tegen een mark zilver. Waarschijnlijk heeft de muntmeester te Dordrecht er munt uit geslagen ²⁶). Het is niet bekend dat ook maar één van de voorwerpen, welke vóór de Reformatie in gebruik zijn geweest, aan dit lot is ontsnapt. Volgens ontvangen inlichtingen wordt in geen enkel(e) van de kerken of musea te Rotterdam iets ervan aangetroffen, zodat over de aard van de schatten niets valt te zeggen. Over aanwezigheid van misboeken en Bijbels is ons ook vrijwel niets bekend. In de Gemeentelijke Bibliotheek te Rotterdam bevindt zich een gedeelte van een zestiende-eeuwse Bijbel, afkomstig uit de oude boekerij van de St. Laurenskerk, die mogelijk bij de eredienst is gebruikt ²⁷).

Aan de noordzijde van het koor was een ruime sacristie aangebouwd ten gerieve van de vele geestelijken die bij de viering van de liturgie aan de altaren in de kerk waren betrokken.

De parochiekerk was aan de martelaar St. Laurentius gewijd evenals waarschijnlijk haar voorgangster. Het is echter curieus dat